הסודות של חללי העבודה
"עיצוב נכון של הסביבה יכול להוציא מהעובדים את המיטב שלהם"

האדריכלים עודד חלף ועדי דוידוב על השפעת עיצוב חלל העבודה על שורת הרווח

לובי קמפוס אמות חולון

עדי דוידוב
אדריכל - עיצב את מגדל ToHa 1+2 וזאמות 1000

עודד חלף
אדריכל ומעצב פנים - עיצב את מגדלי CAMPUS AMOT, ATRIUM, אמות המקשנות ת"א ועוד.

"ככל שהרמה הציבורית של חלל העבודה עולה, עולים איתה גם הפריון ורמת החשיבה של העובדים בו", פוסק **האדריכל ומעצב הפנים עודד חלף**, אחד המובילים והנחשבים בארץ. "בגלל השהיה היומיומית של העובד בחלל הזה, התכנון והעיצוב שלו משפיעים על חוויית העבודה ועל ההרגשה הכללית של העובדים, ואפילו על רמת השינה".

האם חשבתם פעם על הקשר בין יצירתיות לבין המרחב הפיזי שבו אתם עובדים? על הקשר בין מצב הרוח שלכם ליצירת האמנות שתוליות סביבכם? "יצירתיות באה לידי ביטוי כאשר אנחנו במיטבנו, וזה מתאפשר רק כאשר אנחנו שמים תחושת ביטחון, תחושה של ביישיות והעצמה", מסביר חלף. "חללי עבודה שמשרים תחושת ביטחון, כזו שמתאפשרת כתוצאה מזיהוי והיכרות עם הסביבה והבנת מיקומנו באזור, מצמצמים את החרדות ומשפרים יכולות אצל העובדים. שימוש בחלונות שקופים, למשל, יכול להעצים את תחושת הביטחון מכיוון שהעובד יכול לראות היכן הוא נמצא ביחס לסביבה, ביחס לים למשל, שמהווה לו עוגן. שימוש בקירות שקופים בתוך החלל יתרום גם הוא לתחושת הביטחון של העובד, שיכול לראות היכן הוא נמצא ביחס לשאר עובדי המשרד".

בחברות הייטק, למשל, הבינו כבר מזמן את הקשר הסמוי שבין עיצוב הסביבה לרווחים. "ההנחה שלהם כאשר הם ניגשים לתכנון ועיצוב החלל היא שאם הם יצליחו להוציא מעובדיהם את המיטב, ההשפעה של זה - גם על הרווחים - תהיה ניכרת", אומר חלף. "המודעות הגדולה שיש לחברות הייטק על השפעת העיצוב על מצב הרוח ועל המוטיבציה של עובדיהן מביאה אותן לבצע כל חללי העבודה שלהן כל הזמן. כיום גם חברות שאינן בהייטק - כמו בנקים, משרדי ראיית חשבון ומשרדי ממשלה - נוטות לאמץ את הגמגמה".

לובי מגדל ToHa

פסיכולוגי מול פיזיולוגי

עבור **האדריכל עדי דוידוב** תכנון איכותי של מרחב העבודה מתחיל ברמה הפיזיולוגית, ומתבטא בהתאמת החלל לצרכים הבסיסיים של האדם. "עובד שוהה במקום העבודה כ-40% מהיממה, ותשומת הלב לאוויר שהוא נושם, לריחות, לעוצמת התאורה, לאקוסטיקה ולטמפרטורה היא קריטית", הוא אומר. לצד זאת מתקיים גם ההיבט הפסיכולוגי, שבא לידי ביטוי בתקופת הקורונה למשל: "בפרויקטים חדשים שתוכננו בתקופת הקורונה, הביקוש למרפסות היה חד משמעי, בעיקר כדי לעמוד על הצורך באוויר נקי", הוא מסביר. "ברמה הפסיכולוגית אין תחליף למרפסות כדי לתת לעובד תחושה שהוא 'נושם', למרות שזה לא בהכרח נכון ברמה הפיזיולוגית, כי מערכות האוויר בבניין שמתוכנן טוב מספקות אוויר נקי יותר מהאוויר שבחוץ ומבצעות סינון בקטריאלי. תפקיד האדריכל הוא בדיוק זה, למצוא את האיזון הנכון בין הצורך הפסיכולוגי לפיזיולוגי".

מגמה נוספת שהבניה הקורונה היא העבודה ההיברידית - מהבית ומהמשרד. דוידוב מסביר שלמרות המעבר לעבודה היברידית, אדריכלים כיום נדרשים להגדיל את חללי העבודה. "קיימת תפיסה שגויה לגבי עבודה היברידית שאומרת שאם חצי מהעובדים עובדים מהבית אפשר להשתמש בשטח מצומצם יותר. מה שמנ"לים לא לוקחים בחשבון זה שהשטחים שלוקחים הכי הרבה מקום הם השטחים המשותפים - חדרי האוכל, חדרי הישיבות והפורמליים הרחבים שמאפשרים שיחות חולין, היכן שעולים הרעיונות הכי טובים, שלא קורים בחדרי חדרים. עובדים שעובדים מהבית לא מגיעים על חשבון שטח ואף להפך, צריך להגדיל אותו כדי לרווח את אותם אזורים משותפים".

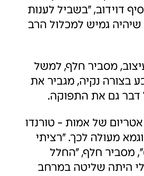

מרפסת הגג בקמפוס אמות חולון

פינות ישיבה בלובי קמפוס אמות חולון

עיצוב ותחושת ביישיות

"כשחברה שוכרת או בונה משרדים, היא צריכה לקחת בחשבון טרנדים ומגמות תעסוקתיות עתידיות", מוסיף דוידוב, "בשביל לענות על כל אלו, המבנה צריך להיות מתוכנן כך שיהיה גמיש למכלול הרב ביותר של צרכים".

ייצוג אותנטי ורלוונטי של רוח התקופה בעיצוב, מסביר חלף, למשל על ידי שימוש בטכנולוגיות חדשניות ובטבע בצורה נקיה, מגביר את תחושת הביישיות של העובדים ובסופו של דבר גם את התפוקה.

אלמוט הכניסה שעיצב חלף עצמו למגדל אטריום של אמות - טורנדו עושני עץ שמתנשא באמצע החלל - הוא דוגמא מעולה לכך. "רציתי לייצר אלמוט שהוא 'לנד מארק' (ציון דרך)", מסביר חלף, "החלל בכניסה לבניין הוא גבוה וגדול, והמטרה שלי היתה שליטה במרחב ויצירת עניין וייחוד. הטורנדו מייצר מיתוג למבנה, הוא אלמוט אומנותי עם נוכחות שאי אפשר להתעלם ממנה, ולכן תורם לתחושת ייחודיות וביישיות אצל עובדי המקום, מעין 'גאוות יחידה'. אלו תחושות שבסופו של דבר גם הן מגדילות את הפריון של העובד".

לובי ATRIUM